

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Марійко Владислав Юрійович

Аспірант

Київський міжнародний університет, Україна

Науковий керівник: Мартиненко Світлана Миколаївна

ORCID ID: 0000-0002-7822-5600

доктор педагогічних наук, професор

Київський міжнародний університет, Україна

У зв'язку з стрімким розвитком української фармацевтичної галузі та зростанням фармацевтичного ринку, глобалізацією аптечного бізнесу, трансформуванням відносин між суб'єктами господарювання, вимагають від закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку фармацевтичних кадрів, реагувати на зміни та враховувати їх у процесі підготовці майбутніх фахівців. Відтак, пріоритетного значення набуває розвиток особистості, спрямований на формування творчого мислення й ініціативи. Відповідно, основною метою професійної освіти стає підготовка компетентного фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до ефективної роботи на рівні світових стандартів, соціально відповідального за результати своєї професійної діяльності, готового до постійного професійного зростання й самоосвіти. Таким чином, перед професійною освітою ставляться принципово нові завдання, які передбачають формування у здобувачів освіти системного критичного мислення, креативності, аналітичності, здатності до експертної оцінки [1].

Наше дослідження передбачає визначення комплексу педагогічних умов, які б сприяли якісній професійній підготовці здобувачів освіти в системі фармацевтичної освіти України.

Для вивчення окремої проблеми нами використано інформацію органів законодавчої та виконавчої влади, чинні нормативно-правові акти у сфері охорони здоров'я, а також застосовано наступні методи: системно-аналітичний, оглядовий, узагальнення та порівняння.

Професійна підготовка фахівців фармацевтичної галузі базується на нормативно-правових документах, які регламентують освітній процес закладів вищої освіти, зокрема: Закони України "Про освіту", Закон України "Про вищу освіту", "Основи законодавства України про охорону здоров'я", "Про лікарські засоби", Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій", "Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти", "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності", "Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників" [2-9], міжнародних стандартах, настановах, належних фармацевтичних практиках та тощо.

Аналіз практичного досвіду засвідчив, що підготовку фармацевтів в Україні здійснюють за Стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація спеціалізації 226.01 Фармація; 226.02 Промислова фармація, затвердженого та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2022 року [10].

Варто зазначити, що професійна підготовка фармацевтичних кадрів, має бути спрямована на комплексний вплив, свідомість і поведінку, що сприяють засвоєнню знань, фармацевтичних умінь та практичних навичок, визначених стандартом вищої освіти. У зв'язку з глобалізацією фармацевтичного ринку, наявністю суперечностей між професійними вимогами, які ставляться до фармацевта від роботодавця, відтак професійна підготовка майбутніх фармацевтів має бути спрямована на практико-орієнтований підхід. На відміну від традиційної освіти, орієнтованої на засвоєння теоретичних знань, практико-орієнтована освіта спрямована на формування знань, умінь, навичок, досвіду практичної діяльності.

Крім того, підготовка фармацевтів другого магістерського рівня передбачає виховання також професійну освіту й навчання. Таким чином, під вихованням здобувачів освіти розуміємо формування впродовж навчання у закладі вищої освіти морально-психологічної готовності самовіддано працювати за обраним фахом. Професійна освіта фармацевтів передбачає володіння загальними й професійними знаннями, виробничими вміннями й навичками згідно з фармацевтичним профілем. Відповідно, навчання охоплює весь процес фахової підготовки фармацевта, знання якого мають бути застосовані на практиці. З урахуванням цього, кожен заклад вищої освіти здійснює навчання, виховну роботу, яка в своїй сукупності формує освітній (педагогічний процес), що реалізується як організована взаємодія викладачів і здобувачів освіти (суб'єктів і об'єктів виховання). Взаємодія педагогів і здобувачів освіти у закладах освіти, під час якої реалізується мета освіти і виховання, утворює педагогічний (освітній) процес.

Поняття "освітній процес"- це сукупність навчальних занять безпосередньо в закладі освіти та виховної роботи за межами закладу, яку здійснюють науково-педагогічний та студентський колективи за єдиним планом. Організація освітнього процесу потребує цілісного підходу в колективному вирішенні завдань освіти, формуванні і соціалізації на кожному навчальному занятті, супроводі навчальної діяльності різноманітною аудиторною роботою, вмілого поєднанні зусиль викладацького колективу з студентським самоврядуванням, налагодження зв'язків із сім'єю, громадськістю тощо.

Висновки. Отже, для теоретичних основ підготовки майбутніх фармацевтів до професійної діяльності особливо важливим етапом є формування особистісно орієнтовного, практично спрямованого процесу для якісної підготовки фармацевтичних фахівців, спрямованих на повну самореалізацію та самовдосконаленням в професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Козубовська І.В., Повідайчик О.С. Інноваційні технології підготовки фахівців у вищій школі. Методичні рекомендації для аспірантів і магістрів. Ужгород. 2021. с.40. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/35755> (дата звернення 10.10.2023).
2. Закон України "Про освіту". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 10.10.2023).
3. Закон України "Про вищу освіту". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 10.10.2023).
4. Закон України "Основи законодавства України про охорону здоров'я". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення 10.10.2023).
5. Закон України "Про лікарські засоби". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-вр#Text> (дата звернення 10.10.2023).
6. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Національної рамки кваліфікацій". <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п#Text> (дата звернення 10.10.2023).

7. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text> (дата звернення 10.10.2023).
8. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п#Text> (дата звернення 10.10.2023).
9. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/725-2021-п#Text> (дата звернення 10.10.2023).
10. Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація спеціалізації 226.01 Фармація; 226.02 Промислова фармація. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/11/11/226-Farmatsiya.promyslova.farmatsiya.mahistr-981-04.11.2022.pdf> (дата звернення 10.10.2023).